

Exempel från verksamheten: Scoutlagen och ledarskap

Ur handledningen för Leda scouting, sidorna 37-39

Tolkningen av scoutlagens punkter kan vara olika för olika människor. I ledarteamet är det därför viktigt att då och då reflektera över hur det vi gör hänger ihop med våra värderingar. Här följer några exempel på hur de sju punkterna i scoutlagen kan komma till uttryck i vårt ledarskap.

Exemplen kan användas som diskussionunderlag. Håller kursdeltagarna med? Finns det andra sätt att se på det? Fler exempel?

EN SCOUT SÖKER SIN TRO OCH RESPEKTERAR ANDRAS

En av scouterna har tagit med sin kompis som gärna vill börja i Scouterna i utmanarlaget. Någon skojar om den nya medlemmen religiösa tillhörighet. Kommentaren får varken mothugg från scouten eller ledare. Ledaren reagerar på kommentaren men gör ingenting eftersom hen är rädd för att skapa konflikt. Personen som var ny känner sig inte välkommen och kommer inte tillbaka.

Hur rimmar det med Scouternas värderingar? Sexistiska, rasistiska, homofoba eller andra diskriminerande kommentarer hör inte hemma i scoutverksamhet, inte ens som skämt. Att skämta på andras bekostnad begränsar utrymmet för vilka uttryck som är tillåtna. Ledaren hade i det här fallet möjlighet och ansvar att ifrågasätta påståendet.

EN SCOUT ÄR ÄRLIG OCH PÅLITLIG

Några ledare har förberett lekar till hajken. I lekarna finns inslag av att lura scouterna. Syftet är att det ska vara roligt men det skadar scouternas förtroende för ledarna, och ledarna är kanske inte så goda förebilder i att vara ärliga och pålitliga.

EN SCOUT ÄR VÄNLIG OCH HJÄLPSAM

Lägret är slut och det är dags för upptäckarna att sortera tältets innehåll och packa ner allt i rätt väska. Någon scout vill ha hjälp att packa ner sin sovsäck, någon annan har tappat bort sin ena stövel och en tredje vill att ledaren ska ta ut den stora spindeln ut tältet. Ledaren, som är minst lika trött som de yngre scouterna, börjar med att ta ut spindeln, letar rätt på stöveln på vägen och packar sedan ner den krångliga sovsäcken. Finns det andra sätt att göra på?

Det finns mycket vi gör på Scouterna som kan vara nytt, svårt och kanske tungt på olika sätt. Scouterna kommer då att be om hjälp när de upplever att de inte klarar av en uppgift på egen hand. Här är det viktigt att du som ledare tänker efter innan du svarar eller agerar. Kan vi hjälpa scouterna för mycket, eller på fel sätt? Ibland är det rätt att hjälpa scouten rakt av, kanske om hen är väldigt trött eller ska lyfta något som är för tungt för att lyfta själv. Ibland kan det vara rätt att hjälpa scouten att lista ut hur hen ska göra för att lösa problemet på egen hand och ibland kanske du som ledare ska styra om frågan till resten av patrullen så de får hjälpa varandra.

EN SCOUT VISAR HÄNSYN OCH ÄR EN GOD KAMRAT

Ett exempel kan vara att en scoutkår anpassar sin lokal så att den är tillgänglig för personer oavsett fysiska funktionsvariationer. En person som sitter i rullstol och som funderar på att bli scout känner sig välkommen. Aktiviteterna på avdelningen är anpassade utifrån behoven hos de som är med.

EN SCOUT MÖTER SVÅRIGHETER MED GOTT HUMÖR

En upptäckaravdelning är på väg till scoutstugan och alla går med sina packningar den sista biten från stora vägen. Vägen är inte så lång men för scouterna är det en vandring som känns som om den aldrig ska ta slut. Några av dem halkar efter tillsammans med en ledare. Ledaren vet att ju längre de går, ju tröttare kommer scouterna bli så hen drar igång en lek som hjälper dem att hålla takten och lockar till skratt.

EN SCOUT LÄR KÄNNA OCH VÅRDAR NATUREN

En äventyraravdelning planerar för sommaren äventyr. De bestämmer sig för en fjällvandring i Lappland. Ledarna bestämmer efter diskussion att gruppen ska åka tåg eftersom det är det mer miljövänliga alternativet.

EN SCOUT KÄNNER ANSVAR FÖR SIG SJÄLV OCH ANDRA

En scout kommer till scoutmötet och frågar sin ledare vad som ska hända under mötet. Ledaren svarar ”Det ger sig”. Kanske bör ledaren i det här fallet istället berätta vad som ska hända på scoutmötet. Vad tänker du? Kanske är det så att scoutern för att kunna ta ansvar för sig själv behöver ha tillgång till information. Och för att tro på sin förmåga att ta ansvar för andra behöver scouten känna att ledaren tror på hans förmåga.

Ledarna för en äventyraravdelning ska bestämma vilken patrull de olika ledarna ska titta till på kvällens hajk. Avdelningsledaren föreslår att en viss ledare ska stötta en viss patrull eftersom de verkar ha konflikter som just den här ledaren är bra på att hantera. Ledaren själv kanske helst hade velat besöka en annan patrull som hen kommer bra överens med och brukar få mycket uppskattning av. Att sätta scouternas behov och intressen före sina egna skulle kunna ses som ett sätt att känna ansvar för andra som ledare. Hur ser du på ledarens möjligheter och ansvar?